

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi osakeyhtiölain 6 luvun ja kauppakamarilain 2 §:n muuttamisesta (HE 60/2024 vp)

Erityisasiantuntija Satu Pentikäinen

Esityksen sisältö

1. Direktiivi pörssiyhtiöiden hallintoelinten jäsenten sukupuolijakauman tasapainottamisesta
2. Valmistelu
3. Esityksen sisältö
4. Keskeiset vaikutukset
5. Voimaantulo

1. Direktiivin sisältö

- Direktiivi pörssiyhtiöiden hallintoelinten jäsenten sukupuolijakauman tasapainottamisesta
- Direktiivissä säädetään toimenpiteistä, joilla pyritään nopeuttamaan sukupuolijakauman tasapainottumista
- Jos jäsenvaltiossa on jo saavutettu tietty sääntelyn taso tai hallituspaikkojen jakauma, jäsenvaltio voi lykätä eräiden direktiivissä asetettujen velvoitteiden täytäntöönpanoa toistaiseksi
- Direktiivi on pantava täytäntöön viimeistään 28.12.2024

1. Direktiivin sisältö: Poikkeusmahdollisuus

- Yhtiöiden, jotka eivät saavuta valittua kiintiötavoitetta, on sovellettava direktiivin ehdokasasettelua koskevia vaatimuksia
 - Yhtiöiden tulee asettaa yksilöllisiä määrällisiä tavoitteita sukupuolijakauman tasapainottamiseksi, mikäli niitä koskee 40 prosentin tavoite toimivaan johtoon kuulumattomien jäsenten osalta (hallitus)
 - Jäsenvaltiot voivat jättää soveltamatta kyseisiä vaatimuksia, jos direktiivissä säädetyt edellytykset aliedustetun sukupuolen vähimmäismääristä (30 %) ovat täyttyneet viimeistään 27.12.2022
- Suomessa naisten osuus kaikissa pörssiyhtiöissä ollut n. 31 % ja soveltamisalaan kuuluvissa yhtiöissä n. 35%, joten Suomi voi lykätä menettelyjen käyttöönottoa

2. Valmistelu

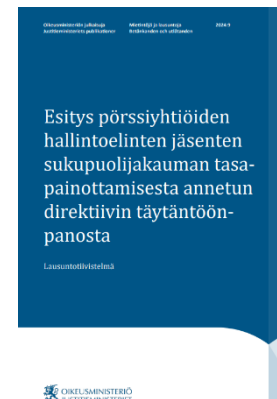
Direktiivi hyväksytty
23.11.2022

Listayhtiöiden hallitus- ja johtoryhmätehtävät – naisten urakehityksen haasteet -selvitys
Julkaistu 16.2.2023

Selvitys lausuntokierroksella
03-04/2023

HE lausuntokierroksella
01/2024

Hallituksen esitys
eduskuntaan vko 22

Lait voimaan
28.12.2024

3. Esityksen sisältö

- Täytäntöönpanossa on kansallista liikkumavaraa erityisesti valittavan kiintiötavoitteen ja sen laskentatavan sekä hallituksen jäsenten valintamenettelyä säättämisen suhteen
- Esityksen tavoitteena on panna täytäntöön kiintiödirektiivin vähimmäistason mukaiset vaatimukset siltä osin kuin voimassa oleva kansallinen lainsäädäntö ei täytä niitä

3. Esityksen sisältö: muutokset osakeyhtiölakiin

- Soveltamisala: Suuret pörssiyhtiöt
 - ehdotetaan säädettäväksi direktiivin mukaiset raja-arvot (henkilöstömäärä, taseen loppusumma, liikevaihto) kiintiötavoitteiden soveltamiseen
- Kiintiötavoite: Tavoitteena on oltava, että hallitusten jäsenistä 40 prosenttia on aliedustettua sukupuolta viimeistään 30.6.2026
 - Prosenttiosuus arvioidaan lain liitteenä olevan pyöristystaulukon mukaisesti
- Poikkeusmahdollisuus: ehdotetaan käytettäväksi poikkeusmahdollisuutta, jonka mukaan pörssiyhtiöiden johdon jäsenten rekrytointimenettelyä koskevien velvollisuuksien käyttöönottoa voidaan lykätä
 - Säännös valintamenettelystä osakeyhtiölakiin, mutta voimaantuloajankohdasta säädettäisiin tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella

3. Esityksen sisältö: muutokset kauppakamarilakiin

- Jäsenvaltioiden on nimettävä yksi tai useampi elin yhtiöiden hallintoelinten sukupuolten tasapuolisen edustuksen edistämiseen, analysointiin, seurantaan ja tukemiseen
- Ehdotetaan, että Keskuskauppakamari hoitaisi direktiivissä tarkoitettua tehtävää
- Keskuskauppakamari seuraa jo nykytilassa naisten osuutta pörssiyhtiöiden hallituksessa ja johdossa, joten tehtävä ei ole sille uusi
- Keskuskauppakamarin rooli on myös omiaan korostamaan itsesääntelyn merkitystä pörssiyhtiöiden toimintakulttuurin kehittämisessä

4. Vaikutukset

- Prosentuaalinen tavoite edistää aliedustetun sukupuolen, käytännössä naisten, valintaa yhtiön johtoon
 - Soveltamisalassa arviolta 35 yhtiötä, joiden hallituksissa naisia n. 36 %
- Välittömät vaikutukset: kiintiötavoitteen saavuttamiseen liittyvien hallitusjäsenten paikkojen täyttäminen
- Välilliset vaikutukset: naisten urakehitys pörssiyhtiöiden johtoryhmätason tehtävissä

5. Voimaantulo

- Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 28.12.2024 ja lakeja sovelletaan ensimmäisen kerran tilikauteen, joka alkaa 31.12.2024 jälkeen. Laissa säädetyt tavoitteet olisi pyrittävä saavuttamaan viimeistään 30.6.2026.
- Osakeyhtiölain 6 luvun 9 b § (valintamenettely) on kuitenkin tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana

Kiitos

Erityisasiantuntija Satu Pentikäinen

satu.pentikainen@gov.fi

Puh. 029 5150 282

